

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập-Tự do-Hạnh phúc

BẢN KHAI THÀNH TÍCH
ĐỀ NGHỊ XÉT TẶNG DANH HIỆU "NGHỆ NHÂN ƯU TÚ"

Họ và tên: **PHẠM THỊ NIẾU**
Địa chỉ: **Thôn Nam xã Nhan Trạch huyện Bố Trạch**
Tỉnh Quảng Bình

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc Lập – Tự do – Hạnh Phúc

**BẢN KHAI THÀNH TÍCH
ĐỀ NGHỊ XÉT DANH HIỆU ‘ NGHỆ NHÂN ƯU TÚ’**

Họ tên: PHẠM THỊ NIỀU

Ngày tháng năm sinh: 26/05/1941

Dân tộc: Kinh

Nguyên quán: Quang Phú, thành phố Đồng Hới, tỉnh Quảng Bình

Trú quán: thôn Nam, Nhân Trạch, Bố Trạch, Quảng Bình

Tham gia cách mạng: tháng 11 năm 1956

Ngày vào Đảng: 22/ 12/1964

Ngày chính thức: 22/12/ 1965

Chức vụ trước đây: Đảng ủy viên, Bí thư phụ nữ xã

Nghỉ hưu: năm 1990

Hiện nay: Chủ nhiệm CLB văn hóa dân gian Nhân Trạch

Tên di sản văn hóa phi vật thể nắm giữ: Văn hóa bá trạo, Múa bông, chèo cạn, Hát quạt, múa đồng đăng, hò hạ thủy, hò dặm sạp, vè cá, hò kéo lưới... mang bản sắc văn hóa biển Quảng Bình.

Năm bắt đầu thực hành di sản văn hóa phi vật thể: 01/10/ 1999

Địa chỉ liên Hệ:

1/ Phạm Thị niều

Điện thoại: 01683246458

Địa chỉ: Thôn Nam – Nhân Trạch- Bố Trạch – Quảng Bình

2/ Nguyễn Văn Hóa

Điện thoại: 0977058632

Địa chỉ liên hệ: Thôn Nam- Nhân Trạch – Bố Trạch – Quảng Bình

3/ Lê Thị Tuyền

Điện thoại: 01684494119

Địa chỉ: xã Nhân Trạch- huyện Bố Trạch- tỉnh Quảng Bình

Số lượng học trò đã truyền dạy: 120 học viên, học trò tiêu biểu: Lê Thị Tuyền (1940) Nguyễn Tiến Phiệu(1948), Phạm Thị Đạp(1948), Nguyễn Thị Anh (1995), Lưu Thị Điệm (1947)

Địa chỉ: xã Nhân Trạch- huyện Bố Trạch, tỉnh Quảng Bình.

**II. QUA TRÌNH HỌC NGHỀ VÀ THAM GIA THỰC HÀNH
DI SẢN VĂN HÓA PHI VẬT THỂ**

* Quá trình tham gia thực hành văn hóa phi vật thể:

Năm 1956 vào đội văn nghệ thiếu niên tiên phong, đem tiếng hát truyền truyền vận động nhân dân bám biển giữ mùa, giữ làng.

Đến tuổi thanh niên với vai trò là một Đoàn viên thanh niên thành lập đội văn nghệ, truyền truyền chủ trương, chính sách của Đảng và nhà nước, vận động bà con ngư dân xây dựng hợp tác xã vươn khơi bám biển. Bằng lời ca tiếng hát tham gia phong trào “tiếng hát át tiếng bom”, biểu diễn phục vụ bà con các xã biển Quảng Bình, động viên tinh thần cán bộ chiến sĩ tại địa bàn Gia Ninh, Quang Phú, Đức Trạch, Hải Trạch, Thanh Khê...

Năm 1965 giặc Mỹ điên cuồng đem bom đạn bắn phá miền Bắc, trong chiến tranh ác liệt, được sự động viên khích lệ của, Đảng ủy, UBND xã Nhân Trạch tôi thành lập đội văn nghệ con mọn. Nhận thức được vai trò văn nghệ có tầm quan trọng trong công tác truyền truyền, động viên nhân dân cống hiến nhà cửa, tài sản và con người cho công cuộc đấu tranh giải phóng dân tộc. Dùng lời ca tiếng hát để sát cánh cùng dân quân, bộ đội, ngư dân tăng gia sản xuất, chiến đấu giữ làng, bám biển giữ mùa, vận động nhân dân thực hiện nghị quyết của Đảng bộ.

“ Nam giới bám biển giữ làng

Phụ nữ bám rừng nâng cao đời sống”

Bám hồ bom để thâm canh canh tăng gia sản xuất

Đến lúc lấy chồng sinh con, tôi tích cực tham gia hoạt động phụ nữ xã và thành lập đội văn nghệ con mọn phục vụ trên các chiến hào, trận địa như là: bộ đội Trường Giang – Sư Đoàn 559, phà Xuân Sơn, bóc gạo bờ Gianh huyện Bố Trạch.

Sau này về già là thành lập văn nghệ “ Mẹ nội, mẹ ngoại” và duy trì hoạt động văn nghệ bậc cao niên và tiếp tục truyền dạy cho các thế hệ trung niên và các tổ chức đoàn thể thanh niên, thiếu niên tại địa phương.

Trước nguy cơ mai một các giá trị văn hóa của địa phương, năm 1993 tôi đứng ra vận động các ông các mẹ trước kia đã từng tham gia hoạt động văn nghệ phục dựng lễ hội cầu ngư truyền thống, tham gia công tác sưu tầm, phục dựng các làn điệu âm nhạc dân gian của địa phương. Ôn lại một thời văn nghệ phục vụ kháng chiến với những tiết mục đã ghi lại dấu ấn với con người và mảnh đất quê hương Nhân Trạch như: Chiếc bè tre, Lý Nhân Nam xưa và nay, trái tim người dân biển, Bông hoa hai giới, bóc gạo bờ Gianh, Hoạt ca: Rẽ đường máu, Phụ nữ mới, hò kéo lưới....

Được các nghệ nhân tiền bối đào tạo trình diễn nghệ thuật âm nhạc dân gian từ những năm 15, 16 tuổi. Là một thiếu nữ có năng khiếu nghệ thuật và được các nghệ nhân đào tạo, bồi dưỡng và tuyển chọn vào đội hát khoan chèo cạn phục vụ các nghi thức tín ngưỡng và lễ hội truyền thống. Từ chỗ tham gia hoạt động nghệ thuật dân

gan một cách thụ động tôi đã nhận thấy những câu hò, điệu hát của quê hương mình có sức hút kỳ lạ đối với mỗi người khi tham ga vào không gian văn hóa truyền thống. Tôi đã thực sự bị chinh phục bởi những giai điệu ngọt ngào đậm chất văn hóa biển của quê hương mình. Múa bông, chèo cạn hát quạt múa đặng, rước linh Ngư ông hay hò dặm sạp hò kéo lưới là những di sản văn hóa đã tồn tại hàng trăm năm trên miền đất Lý Nhân Nam và những làn điệu âm nhạc ấy đã thôi thúc tôi tìm đến với những bậc tiền bối, những người nắm giữ tinh hoa diễn xướng các điệu hát, điệu múa để học hỏi. Trong đó có những người thầy đã truyền tôi những kỹ năng diễn xướng âm nhạc dân gian biển là cụ Lương Thị Đơ (còn gọi là bà cai Đơ nay đã mất). Là một người hát hay, múa đẹp nhất vùng đất Lý Nhân Nam, cụ Lương Thị Đơ đã truyền lại cho tôi các kỹ năng hát hò khoan. Những ngày tháng học hát đầy gian khổ nhưng cả thầy và trò chúng tôi đã nỗ lực quyết tâm để có được những thành quả cao nhất. Hành trình theo đuổi nghệ thuật dân gian của tôi trải qua nhiều năm tháng. Để lĩnh hội đầy đủ các yếu tố trong trình diễn nghệ thuật gian miền biển đòi hỏi người học phải kiên trì khổ luyện. Được sự quan tâm động viên của chính quyền địa phương và gia đình tôi đã toàn tâm toàn ý và dành gần suốt đời cho hoạt động văn hóa dân gian.

Sau chiến tranh, do tác động của nhiều yếu tố mà quê hương Nhân Trạch của tôi đứng trong thực trạng chung của cả nước đó là hơn 30 năm không tổ chức lễ hội cầu Ngư và các làn điệu hát, múa miền quê biển. Năm 2003, tôi đã đứng ra xin chủ trương của Đảng ủy, UBND xã Nhân Trạch vận động hơn 50 cụ cao tuổi có tâm huyết với di sản văn hóa dân gian để thành lập Hội Văn Nghệ Truyền Thống Nhân Trạch.

Năm 2005, được sự nhất trí của Đảng Ủy, UBND xã Nhân Trạch tôi cùng với các thành viên câu lạc bộ huy động gần 300 người phục dựng lễ hội cầu ngư.

Trên những thành công của lần đầu tiên tổ chức phục dựng lễ cầu ngư những năm sau đó lễ hội tiếp tục được duy trì và hiện nay vẫn được tổ chức vào các dịp trong năm như:

1. Ngày 15/01 âm lịch: Kỳ yên
2. Ngày 02/02 âm lịch: Hạ vụ cầu mùa.
3. Ngày 23/3 âm lịch: Kỳ cổ thần biển
4. Ngày 25/5 âm lịch: Kỳ kỵ cậ tế thần ngư
5. Ngày 16/6 âm lịch Lễ rước sắc từ các miếu chùa các xóm đưa về đình làng
6. Ngày 15/8 âm lịch: Lễ xuân thu nhị kỳ cúng tế trả lễ cho thần linh trên biển.

Năm 2011 tôi vinh dự đón nhận danh hiệu nghệ nhân dân gian Việt Nam và đồng thời UND xã Nhân Trạch đã thông qua nghị quyết và đổi Câu lạc bộ văn nghệ truyền thống xã Nhân Trạch thành Câu lạc bộ văn hóa dân gian Nhân Trạch.

Hơn 20 năm tái xây dựng phong trào văn nghệ dân gian, tôi đã cùng với Câu lạc bộ văn hóa dân gian Nhân Trạch đã phục dựng được các làn điệu hát múa từng có nguy cơ mai một cao như:

1. Hát khoan, chèo cạn
2. Hát quạt
3. Hò dặm sạp
4. Hò kéo lưới
5. Vè cá
6. Múa quạt
7. Múa đồng đăng
8. Múa trống
9. Các trò chơi dân gian truyền thống miền biển.

Tôi và 180 thanh viên câu lạc bộ văn hóa dân gian Nhân Trạch Hội phụ nữ, hội cao tuổi và các cháu thanh, thiếu nhi đã từng tham gia biểu diễn lễ hội cầu ngư trong chương trình Lễ hội đường phố Tuần văn hóa du lịch thành phố Đồng Hới năm 2012 và được đánh giá là trình văn dân gian ấn tượng của tuần văn hóa du lịch Đồng Hới.

Từ đó đến nay tôi đã tích cực huy động mọi nguồn lực để duy trì hoạt động Câu lạc bộ văn hóa dân gian thường xuyên và tổ chức biểu diễn phục vụ các lễ hội truyền thống của xã. Đặc biệt chú trọng đào tạo các thế hệ ở trường học và lôi kéo các em tham gia vào lễ hội và hoạt động nghệ thuật truyền thống.

Năm nay đã bước sang tuổi 75, dù tuổi cao sức không được viên mãn như mong muốn, nhưng bằng huyết và tình yêu nghệ thuật văn hóa truyền thống, tôi muốn có nhiều cơ hội để mang những di sản văn hóa đặc sắc của quê hương mình đến với những ai quan tâm về nghệ truyền thống. Mong muốn có sự hưởng ứng của cộng đồng để không gian văn hóa biển thực sự trở thành hoạt động văn hóa thường xuyên của địa phương. Bằng quyết tâm huyết tôi sẽ truyền dạy cho thế hệ trẻ các làn điệu âm nhạc truyền thống biển Quảng Bình. Xây dựng mô hình câu lạc bộ văn hóa dân gian Nhân Trạch trở thành câu lạc bộ vững mạnh thu hút ngày càng đông những người yêu thích hoạt động văn hóa dân gian.

IV. KHEN THƯỞNG:

- 02 Bằng khen của Ty Văn Hóa Quảng Bình.

- 01 giấy khen của Viện âm nhạc Việt Nam
 - Kỷ niệm chương về sự nghiệp văn hóa
- V. KỶ LUẬT: Không

Tôi xin cam kết chịu trách nhiệm về tính xác thực của thông tin đã kê khai và thực hiện đúng trách nhiệm, nghĩa vụ của bản thân theo qui định của Pháp luật về thi đua khen thưởng và di sản văn hóa khi được phong tặng “Nghệ nhân ưu tú”.

Nhân Trách, ngày 23 tháng 9 năm 2014

Nhân Trách, ngày 24 tháng 9 năm 2014

Xác nhận của UBND xã
Ban Khai Thành tích để nghị
Khen thưởng danh hiệu “Nghệ nhân ưu tú”
Cao Bá Phạm Thị Niều là đúng.

Người Khai

PHẠM THỊ NIỀU

TM ỦY BAN NHÂN DÂN

Võ Hồng Thái

Đồng hời, ngày ... tháng ... năm 2014

Xác nhận của Giám đốc sở Văn hóa Thể thao và Du lịch